

© Мельник В. Л., Шевченко В. К., Шевченко Є.В., Мельник І.В.

УДК 616.833.15 – 0097 – 085.085

Мельник В. Л., Шевченко В. К., Шевченко Є.В., Мельник І.В.

ЗАСТОСУВАННЯ ЕЛЕМЕНТІВ ЛІТОТЕРАПІЇ У КОМПЛЕКСНОМУ ЛІКУВАННІ ПАЦІЄНТІВ З НЕВРАЛГІЄЮ ТРІЙЧАСТОГО НЕРВА ЦЕНТРАЛЬНОГО ГЕНЕЗУ

Вищий державний навчальний заклад України

«Українська медична стоматологічна академія» (м. Полтава)

Дана робота є фрагментом ініціативних наукових тем кафедри післядипломної освіти лікарів-стоматологів ВДНЗУ «Українська медична стоматологічна академія» «Відновлення стоматологічного здоров'я у пацієнтів з основними стоматологічними захворюваннями та їх реабілітація», № державної реєстрації 0111U006300.

Вступ. Невралгія трійчастого нерва (НТН) – хронічне рецидивуюче захворювання, яке протікає з ремісіями та загостреннями, окремі напади якого проявляються миттєвими інтенсивними стріляючими болями в зонах інервації II – III, дуже рідко I гілок трійчастого нерва, переважно у правій половині обличчя. Жінки хворіють частіше чоловіків у співвідношенні 3:1, правостороння локалізація у 70% випадків, лівостороння у 29%, двохстороння – 1%. Середній вік пацієнтів 55 років [4, 6, 7]. Традиційне медикаментозне лікування пацієнтів з НТН, дуже складне, малоефективне, тому що воно проводиться на фоні додаткової терапії супутньої патології (депресивно-фобічний та астеноневротичний синдроми) з урахуванням постійного стресу [7]. Тому в основу комплексного підходу при лікуванні невралгії трійчастого нерва нами запропоновано використання голкорексфлексотерапії та елементів літотерапії [1-3, 8]. З літературних джерел відомо, що використання натуральних природних мінералів (літотерапія) має позитивний вплив на здоров'я людини і як вид лікування (стоунтерапія, оліготерапія) застосовується у Східній медицині декілька тисяч років. При лікуванні невралгії трійчастого нерва застосовується чорний нефрит, в склад якого за даними Харківського науково-технологічного концерну «Інститут монокристалів» НАН України входить 46 хімічних елементів, корисних для людського організму (Sr, Ti, Cr, Mn, Zn, Ca, Fe, P, K, Na та ін.) [3,8].

Мета дослідження – дати оцінку ефективності лікування пацієнтів на невралгію трійчастого нерва за допомогою літотерапії та голковколуювання у порівнянні з традиційним лікуванням.

Об'єкт і методи дослідження. На кафедру післядипломної освіти лікарів-стоматологів ВДНЗУ «УМСА» звернулось 12 пацієнтів віком від 45 до 57 років (6 чоловіки і 6 жінок) зі скаргами на порушення чутливості шкіри в підборідній ділянці, наявність тригерних зон у ділянках кутів щелеп, слизової оболонки під'язикових ділянок. Відмічалась іррадіація болю в ліву, праву скроні, верхню щелепу, волосисту частину голови. Біль мав півмісячну форму поширення, високу інтенсивність інтервалом від 30 сек. до 1 хв. Протягом дня ПРИСТУПИ повторювались від 5 до 7 разів. На окремих ділянках шкіри обличчя спостерігався гіпергідроз,

м'язові посмикування. В анамнезі у всіх пацієнтів стаціонарне лікування невралгій трійчастого нерва центрального генезу на фоні астеноневротичного та депресивно-фобічного синдромів, яке проводилось 1,5–2 роки тому, але після певних стресів на роботі та в побуті дані симптомокомплекси відновилися і стан хворих погіршився.

В даній групі пацієнтів нами були застосовані методики лікування напівдорогоцінним камінням, які в світовій практиці дають позитивні результати за рахунок поєднання з нетрадиційними методиками голкорексфлексотерапії. З літературних джерел відомо, що при застосуванні каменю чорного нефриту в місці контакту з тілом людини підвищується температура, збільшується швидкість кровотоку. Це пов'язано з інфрачервоним випромінюванням мінералу. При стимуляції каменем рефлексогенних точок генеруються ультразвукові коливання, які позитивно діють на периферичні нервові закінчення [2, 8].

До групи порівняння увійшли 10 пацієнтів (6 жінок і 4 чоловіки) віком від 47 до 60 років з подібними симптомокомплексами, яким проводилось лікування по традиційних методиках лікарем невропатологом і включало протисудомний препарат карбамазепін (фінлепсин), антигістамінні препарати (розчини піпольфену або димедролу), судинорозширюючі спазмолітики (еуфілін, діафілін), новокаїнові блокади; седативні препарати, вітаміни групи В; черезшкірна стимуляція уражених гілок трійчастого нерву. У гострому періоді застосовувались фізичні фактори: опромінення лампою Солюкс; УФО, УВЧ – терапія; електрофорез ураженої ділянки новокаїном, димедролом, платифіліном; діадинамічні струми, ультразвук, фонофорез анальгіну [7].

Лікування. Для кожного з 12 пацієнтів основної групи на стороні ураження застосовувались аплікації пластин чорного нефриту округлої форми, діаметром 50 мм, з експозицією від однієї до трьох хвилин на кожній із зон болю (15- 17 сеансів) (**рис. 1, А, Б.**)

В комплексі з цим на ділянки шийного відділу, обличчя, кистей рук використовували аплікатор Ляпко (валик і коврик з кроком голки 3,8 – 4,2 мм) з експозицією 25 хвилин. (**рис. 2, А, Б.**)

Мікроголки та голки-кнопки застосовували на ураженій ділянці обличчя з експозицією 35 хвилин. (**рис. 3, А, Б.**)

На ділянки долонних поверхонь використовували голки з довжиною робочої частини 1,5 – 2,5 см. за спеціальними методиками Пекінської школи [1,5] (**рис. 4, А, Б.**)

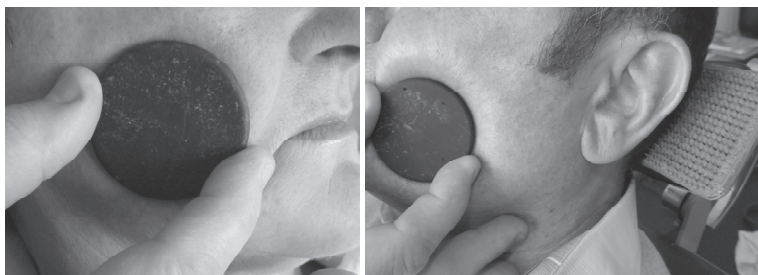

Рис. 1 (А, Б). Застосування каменю чорного нефриту та аплікатора Ляпко.

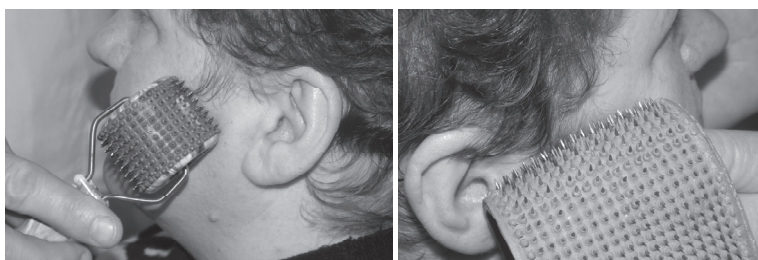

Рис. 2 (А, Б) Застосування валика і коврика аплікатора Ляпко.

Рис. 3 (А, Б). Застосування на обличчі мікроголок та голок-кнопок.

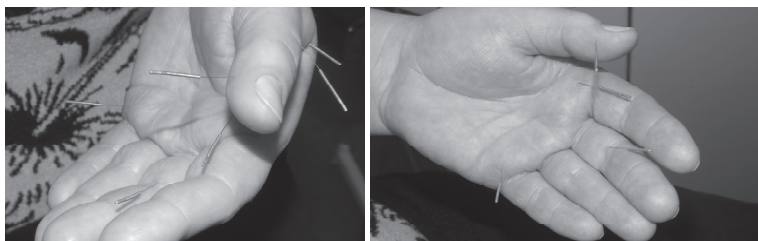

Рис. 4 (А, Б). Застосування голок за методиками Пекінської школи.

Результати досліджень та їх обговорення. Після 5-7 комплексних лікувальних процедур у 7 пацієнтів на невралгію трійчастого нерва центрального ґенезу відчуття болю на стороні ураження притупились, зникла більша частина тригерних зон. У решти 5 хворих такі позитивні прояви з'явилися на 9-11 сеанс лікування. Через 15-17 сеансів у всіх хворих (12 пацієнтів) була повністю відновлена чутливість шкіри у підборідних ділянках, зникли куркові зони та болі в лівій, правій половині обличчя.

Після 30 днів лікування нами отримані наступні результати: у 11 пацієнтів першої групи спостерігалась стійка ремісія без поновлення больових нападів; у 1 пацієнта болі притупились до відчуття поколювання, в подальшому у нього спостерігались окремі, причиннообумовлені напади з незначними больовими відчуттями. В другій групі (порівняння) – у всіх 10 пацієнтів незалежно від проведеної лікарями-інтерністами медикаментозної терапії болі залишились, але з меншим порогом чутливості.

Виходячи з результатів нашого дослідження, необхідно відмітити, що комплексний нетрадиційний підхід до лікування пацієнтів на невралгію трійчастого нерва достатньо ефективний не тільки для усунення больового синдрому, але й для подальшого реабілітаційного періоду.

Висновки Проведення комплексного лікування за допомогою елементів літотерапії (чорного нефриту) та голкотерапії (техніки Пекінської школи) мала ефективність 91,7 % для пацієнтів основної групи, сприймалась ними адекватно. В результаті лікування були ліквідовані больові відчуття у лівій та правій половині обличчя, відновлена чутливість шкіри у підборідних ділянках та досягнута довготривала ремісія захворювання у пацієнтів.

Перспективи подальших досліджень. В подальшому планується продовження вивчення ефективності використання запропонованого лікування в групах пацієнтів з невралгією трійчастого нерва центрального ґенезу.

Література

1. Гапонюк П.Я. Руководство по акупунктурной терапии / П.Я. Гапонюк. -М. : ФИРН М, 1999. – 276 с.
2. Гоникман Э.И. Человек и кристалл – грани единства / Э.И. Гоникман. – М. : Велигор, 2013. – 220 с.
3. Джаспер Стоун. Всё о драгоценных камнях / Стоун Джаспер. – СПб. : ООО «СЗКЭО», 2008. – 176 с.
4. Кадыков А.С. Справочник по головной боли / А.С. Кадыков. – М. : Милкош, 2005. – 170 с.
5. Мельник В.Л. Использование нетрадиционных методов в комплексном лечении больных с невралгией тройничного нерва / В.Л. Мельник // 36. наук. праць за матеріалами II Міжнародної науково-практичної конференції «Сучасні наукові дослідження – 2006». – 2006. – Т.12. – С. 17-18.
6. Попелянский Я.Ю. Болезни периферической нервной системы : Руководство для врачей / Я.Ю. Попелянский. – М., 1989. – 464 с.
7. Сучасна діагностика і лікування у неврології та психіатрії / За ред. Т.С. Міщенко, В.С. Підкоритова. – К. : ТОВ «Доктор-Медіа», 2008. – 624 с.
8. Штефан Л.В. Лекции по минералогии / Л.В. Штефан. – Минск : Изд-во БГУ, 2008. 151 с.

УДК 616.833.15 – 0097 – 085.085

ЗАСТОСУВАННЯ ЕЛЕМЕНТІВ ЛІТОТЕРАПІЇ У КОМПЛЕКСНОМУ ЛІКУВАННІ ПАЦІЄНТІВ З НЕВРАЛГІЄЮ ТРИЙЧАСТОГО НЕРВА ЦЕНТРАЛЬНОГО ГЕНЕЗУ

Мельник В. Л., Шевченко В. К., Шевченко Є.В., Мельник І.В.

Резюме. Традиційне медикаментозне лікування пацієнтів з невралгією трійчастого нерва центрального генезу, як правило, складне та малоефективне. тому нами при лікуванні невралгій запропоновано використання елементів літотерапії (чорного нефриту Бяньші) та голкорексфлексотерапії (техніки Пекінської школи). Методика мала ефективність 91,7 % для пацієнтів основної групи. В результаті лікування були ліквідовані больові відчуття у лівій та правій половині обличчя, відновлена чутливість шкіри у підборідних ділянках та досягнута довготривала ремісія захворювання у пацієнтів.

Ключові слова: невралгія трійчастого нерва центрального генезу, голкорексфлексотерапія, літотерапія.

УДК 616.833.15 – 0097 – 085.085

ПРИМЕНЕНИЕ ЭЛЕМЕНТОВ ЛИТОТЕРАПИИ В КОМПЛЕКСНОМ ЛЕЧЕНИИ ПАЦИЕНТОВ С НЕВРАЛГИЕЙ ТРОЙНИЧНОГО НЕРВА ЦЕНТРАЛЬНОГО ГЕНЕЗА

Мельник В. Л., Шевченко В. К., Шевченко Е.В., Мельник И.В.

Резюме. Традиционное медикаментозное лечение пациентов с невралгией тройничного нерва центрального генеза, как правило, сложное и малозффективное. Поэтому нами при лечении невралгий предложено использование элементов литотерапии (чёрный нефрит Бяньши) и иглорефлексотерапия (по технике Пекинской Школы). Методика была эффективной в 91,7% для пациентов основной группы. В результате лечения были ликвидированы болевые ощущения в левой и правой половинах лица, восстановлена чувствительность кожи в подбородочных областях, достигнута длительная ремиссия заболевания у пациентов.

Ключевые слова: невралгия тройничного нерва центрального генеза, литотерапии, иглорефлексотерапия.

UDC 616.833.15 – 0097 – 085.085

Elements of Lithotherapy in Complex Treatment of Trigeminal Neuralgia Central Origin

Melnik V.L., Shevchenko V.K., Shevchenko E.V., Melnik I.V.

Abstract. Trigeminal Neuralgia (TN) – a chronic relapsing disease that occurs with remissions and exacerbations, some attacks which demonstrates instant intense shooting pains in areas of innervation II – III is very rare and branches of the trigeminal nerve, mostly in the right half of the face. Traditional medical treatment of patients with TN, very difficult, inefficient, because it is held against the backdrop of complementary therapy comorbidity (depressive and phobic syndromes astenonevrotichnyy) subject to constant stress. The basis of the integrated approach in the treatment of trigeminal neuralgia offered us the use of acupuncture and elements lithotherapy.

The aim was to evaluate the effectiveness of treatment of patients for trigeminal neuralgia using lithotherapy and acupuncture compared with traditional treatment.

In the department of postgraduate education of dentists Higher medical educational institution of Ukraine “UMSA” turned 12 patients aged 45 to 57 years (6 men and 6 women) with complaints of violation of the sensitivity of the skin to mental area, the presence of trigger points in the corners sites jaws, sublingual mucosa areas. Irradiation of pain was observed in left, right temple, upper jaw, scalp. The pain had spread half-moon shape, high intensity intervals from 30 seconds till 1 minute. During the day, repeated bouts of 5 to 7 times. In some areas there hyperhidrosis facial skin, muscle twitching. In the history of all patients hospital treatment trigeminal neuralgia central genesis in the background astenonevrotic-phobic and depressive syndromes, which was conducted 1, 5 – 2 years ago, but after some stress at work and at home data recovered symptom and condition of patients worse.

In this group of patients we have applied methods of treatment semiprecious stones, which in world practice positive results through a combination of non-traditional acupuncture techniques. By comparison group included 10 patients (6 women and 4 men) aged 47 to 60 with similar symptoms, which were treated by traditional methods physician neurologist.

For each of the 12 patients of the main group on the affected side plates applied applique black jade round, 50 mm in diameter, with an exhibition of one to three minutes on each of the areas of pain (15 to 17 sessions. In conjunction with this in the cervical area, face, hands blots used applicator Liapko (roller and needle mat in increments of 3.8 – 4.2 mm.) with an exposure of 25 minutes. Microneedles and buttons-needles used on the affected area of the face with an exposure of 35 minutes. In the area palmar surfaces of used needles Working length of 1.5 – 2.5 cm. by special techniques Beijing school. After 5-7 complex medical procedures in 7 patients in central trigeminal neuralgia genesis of pain on the affected side blunted or disappeared most of trigger points. The remaining 5 patients are positive signs appeared in the 9-11 session of treatment. After 15 to 17 sessions in all patients (12 patients) was completely restored sensitivity to mental areas disappeared chicken area and pain in the left, the right half of the face.

After 30 days of treatment we obtained the following results: 11 patients in the first group observed stable remission without renovation pain attacks; 1 patient pain blunted to tingling in the future he observed separate causal attacks with little pain. In the second group (comparison) – in all 10 patients regardless of internists doctors conducted medical therapy the pain remained, but with less sensitivity threshold.

Conduct a comprehensive treatment with elements lithotherapy (black jade) and acupuncture (Beijing engineering school) had 91.7% effectiveness for patients of the main group, perceived them adequately. As a result of the treatment have been eliminated pain in the left and right halves of the face, restored sensitivity to mental areas and achieved long-term remission of the disease in patients.

Key words: trigeminal neuralgia central genesis, acupuncture, lithotherapy.

Рецензент – проф. Литвиненко Н.В.

Стаття надійшла 07.06.2015 р.